

Lovforslag nr. L 61. Fremsat den 4. november 1987 af kultur- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed (Reklame i lokalradio og -fjernsyn)

§ 1

I lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 451 af 25. juni 1987, foretages følgende ændringer:

1. I § 15 a, stk. 2, nr. 3, indsættes efter »erhvervsvirksomheder«: », bortset fra dagblade m.v.,«.

2. I § 15 a indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Kultur- og kommunikationsministeren fastsætter regler om, hvorledes reklamer kan indgå i programvirksomheden.«.

Stk. 5 og 6 bliver herefter stk. 6 og 7.

3. § 15 f, stk. 4, nr. 3, affattes således:

»tilsidesætter pålæg meddelt efter § 15 a, stk. 6,«.

4. I § 15 i indsættes efter »§ 15 a, stk. 4«: »og stk. 5,«.

5. I § 22, stk. 2, indsættes efter »§ 15 a, stk. 5,«: »§ 15 a, stk. 6,«.

§ 2

Loven træder i kraft den ...

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Loven om radio- og fjernsynsvirksomhed af 1973 er senest ændret for så vidt angår lokalradio og -tv ved lov nr. 373 af 10. juni 1987 (se Folketingstidende 1986-87 sp. 7440, 8205, 12359 og 13259, A sp. 4263 og B sp. 2359 og 2495).

Ændringsloven har tilvejebragt hjemmel for en varig ordning på såvel lokal-tv- som lokalradioområdet pr. 1. oktober 1987.

Det er formålet med nærværende lovforslag at åbne adgang for reklamefinansiering af lokalradio- og fjernsynsvirksomhed, samt at skabe mulighed for, at dagblade m.v. kan få sendetilladelse.

Forslaget er til dels en gentagelse af tidligere lovforslag (L 31, fremsat den 9. oktober 1985, og L 168, fremsat den 30. januar 1986, samt, for så vidt angår dagbladenes mulighed for at få sendetilladelse, L 199, fremsat den 18. februar 1987). Det er hensigten i nær fremtid at fremsætte et lovforslag om ydelse af sponsorbidrag til finansiering af radio- og fjernsynsvirksomhed.

Spørgsmålet om de lokale stationers finansiering har fået fornyet aktualitet efter indførelsen af den permanente ordning, som har givet grobund for et stort og varieret udbud af lokalradioer. Også for fjernsynsvirksomhed har der vist sig stor interesse.

De hidtidige finansieringsformer er efter ministeriets opfattelse et for usikkert grundlag at basere en fortsættelse og udbygning af programvirksomheden på. Direkte statslige støtteordninger anses fortsat for at være u hensigtsmæssige. Under hensyn til, at reklamefinansiering er indført på det landsdækkende og regionale plan inden for det elektroniske medieområde, finder ministeriet det naturligt også at åbne denne mulighed på det lokale plan. Ud over at give de lokale stationer en ny finansieringskilde vil en reklameordning komme de lokale erhvervsdrivende til gode. Mange af disse vil få en økonomisk realistisk mulighed for at reklamere i lokalsamfundet, som ikke foreligger i

dag. Ministeriet forudsætter i den forbindelse, at der ved ordningens gennemførelse tages hensyn til den samlede medieudvikling.

Dagbladenes deltagelse i lokalradio- og fjernsynsvirksomhed er begrundet med pressens muligheder for at tilpasse sig medieudviklingen og med hensynet til den kommende konkurrence på annoncemarkedet. Se i øvrigt bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1.

ad § 15 a, stk. 2, nr. 3.

På baggrund af den foreslåede indførelse af reklamefinansiering finder ministeriet, at dagblade skal have mulighed for at få tilladelse til lokalradio- og fjernsynsvirksomhed.

Det er hensigten at fastholde den nugældende bestemmelse i § 15 a, hvorefter tilladelse ikke kan gives til selskaber m.v., hvori erhvervsvirksomheder har bestemmende indflydelse. Man foreslår dog, at dagblade undtages fra dette forbud, idet man finder det hensigtsmæssigt, at der ikke sættes særlige begrænsninger for dagbladenes muligheder for at tilpasse sig medieudviklingen.

Det er herved taget i betragtning, at det i henhold til lovens § 15 b, stk. 2, påhviler det lokale nævn at søge at sikre det lokale område en samlet programvirksomhed af alsidig karakter. Der gives derfor ikke dagblade nogen monopolagtig stilling inden for den lokale nyheds- og meningsformidling, men mulighed for selvstændigt at bidrage til en udvidelse af informations- og ytringsmulighederne i samfundet.

Da mange distriktsblade har et betydeligt journalistisk indhold og således bidrager til informations- og ytringsmulighederne i de pågældende lokalområder, foreslås det, at distriktsblade omfattes af ordningen.

Til nr. 2.

ad § 15 a, stk. 5.

Efter ministeriets vurdering vil det være rigtigt at tillade reklamefinansiering, da dette vil indebære en række fordele, både for medievirksomhederne og for det lokale erhvervsliv.

Ministeriet finder endvidere, at det er uheldigt at arbejde med et reklameforbud, som erfaringerne har vist, at det er forbundet med betydelige vanskeligheder af håndhæve.

Der må fastsættes regler om reklamernes indhold, omfang og placering for henholdsvis radio og tv. For tv-området vedkommende må der særlig tages hensyn til, at reklamer allerede er indført i TV 2.

En af ministeriet iværksat undersøgelse af reklamefinansieringens mulige rolle er foretaget af lektor Lars Grønholdt og professor Flemming Hansen, Handelshøjskolen i København, og offentliggjort i »Reklame i nærradio og lokal-tv: Nogle afsætningsøkonomiske overvejelser« (januar 1987). Heri hedder det blandt andet:

»På nærradioens område har det været antaget, at et prisniveau, som det der kendes i andre europæiske lande på 15 kr. pr. 30 sek. spot for 1000 lyttere, er realistisk.

... Med et fuldt udbygget nærradio-net finansieret af reklame estimeres omsætningen til 270 mill. kr. Det er påpeget, at en sådan udbygning tager tid. Dels fordi annoncørerne skal vænnes til det nye medium, dels fordi stationerne selv skal tilpasse sig hinanden i potentielle lokalområder, dels fordi opbygning af en effektiv salgsorganisation i sig selv er tidkrævende.

Det er påpeget, at den potentielle radioreklameomsætning i stor udstrækning vil være af lokal karakter. Denne vil dels komme som en udvidelse af lokalannonceringens omfang, dels vil den blive hentet fra tryksagsreklame, distriktsblade og lokale dagblade. Et fuldt udbygget reklamefinansieret nærradio-net vil bestå af et antal nærradioer centralt placeret i forhold til væsentlige handelsområder og -distrikter. Der vil herudover være mulig-

hed for mere specialiserede radioer finansieret ad anden vej, dels i mindre geografiske områder, dels henvendende sig til specielle modtagergrupper.

Lokal-tv adskiller sig fra nærradio ved at have væsentlig større sendetidsomkostninger og væsentlig større reklameindslagsproduktionsomkostninger. Det første betyder, at underlaget for en potentiel lokal-tv-station skal være større end for en tilsvarende radiostation. Det andet betyder, at de lokale annoncører – i langt mindre udstrækning end hvad gælder for radio – vil være interesserede i lokal-tv. Lokal-tv må i større udstrækning finde sin kundekreds blandt de nationale annoncører. Dette må ske i konkurrence med TV 2.«

En række hovedprincipper bør efter ministeriets opfattelse være fælles for reklamevirksomheden såvel på landsdækkende/regionalt som på lokalt plan.

Der gælder således følgende forhold:

Der må fastsættes grænser for den del af udsendelsestiden, som anvendes til reklamer.

Reklameindslag skal klart identificeres i forhold til programvirksomheden i øvrigt.

Der skal fastsættes regler for reklameindslagernes indhold, således at etiske hensyn tilgodeses.

Der må på den anden side tages hensyn til de særlige forhold, som vil gøre sig gældende ved lokal radio- og fjernsynsvirksomhed, ligesom der må skelnes mellem tv- og radiomediet.

For tv's vedkommende bør der stilles krav om, at reklameindslag lægges som blokke adskilt fra de øvrige udsendelser. Også for radio må der, under hensyn til mediets karakter, skabes en klar afgrænsning af reklamestoffet.

Det må i det hele indgå i de videre overvejelser, hvorledes det bedst muligt sikres, at reklamering og programlægning holdes adskilt.

Til nr. 3, 4 og 5.

ad § 15 f, § 15 i og § 22.

Forslagene indeholder ændringer i konsekvens af forslaget under nr. 2.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

1. I § 15 a, stk. 2, nr. 3, indsættes efter »erhvervsvirksomheder«: », bortset fra dagblade m.v.,«.

2. I § 15 a indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Kultur- og kommunikationsministeren fastsætter regler om, hvorledes reklamer kan indgå i programvirksomheden.«

Stk. 5 og 6 bliver herefter stk. 6 og 7.

§ 15 a. Det navn, der er omtalt i § 15 e, kan give selskaber, foreninger og lign. tilladelse til radio- og fjernsynsvirksomhed ved hjælp af radioanlæg eller kabelanlæg inden for et lokalt område.

Stk. 2. Tilladelse kan kun udstedes, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Udstedes tilladelse til et selskab, en forening el.lign., skal et flertal af bestyrelsens medlemmer have bopæl i området.
- 2) Selskabet, foreningen el.lign., skal have radio- eller fjernsynsvirksomhed som eneste formål.
- 3) I selskabet, foreningen el. lign. må erhvervsvirksomheder ikke have bestemmende indflydelse.

Stk. 3. Kommuner har ret til at få en tilladelse som nævnt i stk. 1, såfremt kommunens formål med programvirksomheden alene vil være at stille produktions- og sendefaciliteter til rådighed for interesserede borgere eller at formidle kommunal information.

Stk. 4. Tilladelsens indehaver skal selvstændigt udøve programvirksomheden. Programvirksomheden må kun i særlige tilfælde omfatte programmer, der udsendes samtidig af en anden indehaver af en tilladelse.

Stk. 5. Efter regler fastsat af ministeren for kulturelle anliggender kan det pålægges indehavere af en tilladelse at medvirke til udsendelsen af meddelelser af beredskabsmæssig karakter til befolkningen.

Stk. 6. Tilladelse til programspredning ved hjælp af radioanlæg er betinget af, at der inden for en fastsat frist, der kan forlænges, foreligger tilladelse til radiospredning efter lov om radiokommunikation.

3. § 15 f, stk. 4, nr. 3, affattes således:

»tilsidesætter pålæg meddelt efter § 15 a, stk. 6,«.

§ 15 f. Nævnet fører tilsyn med programvirksomheden og påtaler overtrædelser af loven, bestemmelser fastsat efter loven og vilkår for tilladelser.

Stk. 2. Nævnet kan afkræve en tilladelsesindehaver oplysninger om virksomhedens drift.

Stk. 3. En tilladelse kan inddrages midlertidigt eller endeligt, hvis indehaveren ikke udnytter tilladelsen, eller der sker en væsentlig afbrydelse af programvirksomheden.

Stk. 4. En tilladelse kan inddrages midlertidigt eller endeligt, hvis indehaveren

- 1) ikke længere opfylder betingelserne i § 15 a, stk. 2,
- 2) overtræder § 15 a, stk. 4,
- 3) tilsidesætter pålæg, meddelt efter § 15 a, stk. 5,
- 4) tilsidesætter § 15 c eller pålæg, der er meddelt efter denne bestemmelse, eller
- 5) overtræder § 15 d.

Stk. 5. En tilladelse kan i øvrigt inddrages midlertidigt eller endeligt, hvis en overtrædelse som nævnt i stk. 1 er grov, eller overtrædelser er ofte gentagne.

Stk. 6. Nævnets afgørelse om inddragelse af en tilladelse kan inden 4 uger fra meddelelsen om afgørelsen kræves indbragt for det udvalg, der er omtalt i § 15 h. En klage har opsættende virkning, medmindre udvalget bestemmer andet.

4. I § 15 i indsættes efter »§ 15 a, stk. 4«:
»og stk. 5,«.

§ 15 i. For tilladelser givet efter § 3 a, nr. 4, finder bestemmelserne i § 15 a, stk. 4, § 15 c, § 15 d og § 15 g anvendelse.

5. I § 22, stk. 2, indsættes efter »§ 15 a, stk. 5,«: »§ 15 a, stk. 6,«.

§ 22. Med bøde straffes den, der

- 1) spreder lyd- eller billedprogrammer, der er bestemt til modtagelse af almenheden, ved hjælp af radioanlæg i strid med § 1,
- 2) fordeler lyd- eller billedprogrammer til lokaler, som anvendes til privat beboelse,

ved hjælp af fællesantenneanlæg eller andre kabelanlæg i strid med § 3 eller § 3 a, 3) tilsidesætter en afgørelse om berigtigelse, jf. § 15 g, eller

4) overtræder § 3 b, § 15 c, § 15 d eller § 21.

Stk. 2. I forskrifter, der udstedes efter § 5, § 15 a, stk. 5, og § 15 j, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Stk. 3. For overtrædelse begået af aktieselskaber, anpartsselskaber, andelsselskaber eller lignende kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar. Er overtrædelsen begået af en kommune eller et kommunalt fællesskab, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, kan der pålægges kommunen eller det kommunale fællesskab som sådant bødeansvar.